

Mt 22, 1-14: Palyginimas apie vestuvių pokylį

Ižanga	<p>¹ Jėzus vėl ėmė kalbėti palyginimais:</p> <p>Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων, – Ir atsakydamas Jėzus dar_kartą tarė pavyzdžiais jiems kalbėdamas:</p>
	<p>² "Dangaus karalystė panaši į karalių, kuris kėlė savo sūnui vestuves.</p> <p>Ἵμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. – Panašiai įvyko karalystė dangų žmogui, karaliui, kuris padarė vestuves¹ sūnui jo.</p>
	<p>¹ γάμος – 1. vedybos, sutuoktuvės; 2. vestuvės, vestuvių puota; 3. lytiniai santykiai.</p>

Karalius ir išrinkti pakviestieji	<i>I-as tarnų išsiuntimas ir atsisakymas atvykti</i>	<p>³ Jis išsiuntė <u>tarnus šaukti pakviestųjų</u> į vestuvių pokylį, bet tie nepanorėjo <u>eiti</u>.</p> <p>καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἔλθεῖν. – Ir išsiuntė vergus jo pakviesti² <u>pakviestuosių</u> (patr. perf. pass. Acc. masc. plur.) į vestuves, ir ne <u>norėjo</u> (ind. imperf. act. 3 plur.) ateiti³.</p> <p>² καλέω – 1. šaukti, vadinti, vardinti; 2. iššaukti; 3. kviesti.</p> <p>³ ἔρχομαι – 1. ateiti, atvykti; 2. ateiti į pagalbą; 3. eiti, išvykti; 4. patekėti; 5. kilti, prasidėti; 6. prieiti, pasiekti; 7. imtis ko, pradėti; 8. lankyti.</p>
	<i>II-as tarnų išsiuntimas ir atsisakymas atvykti</i>	<p>⁴ Tuomet jis vėl <u>siuntė</u> kitus tarnus, liepdamas: 'Sakykite pakviestiesiems: štai aš <u>surengiau pokylį</u>, mano jaučiai ir penimi veršiai papjauti, ir viskas surengta. Ateikite į vestuves!'</p> <p>πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, Εἶπατε τοῖς κεκλημένοις, Ἴδου τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. – Dar_kartą išsiuntė kitus vergus sakydamas: Pasakykite <u>pakviestiesiems</u>, štai <u>valgi</u>⁴ mano <u>paruošiau</u> (ind. perf. act. 1 sing.), jaučiai mano ir peniukšliai⁵ <u>paskersti</u>⁶ (part. perf. pass. Nom. neut. plur.), ir viskas paruošta. Ateikite į vestuves.</p> <p>⁴ ἄριστον – pusryčiai, pietūs, maistas, valgis.</p> <p>⁵ σιτιστός – 1. nupenėti, nutukinti galvijai; 2. peniukšlis, nupenėtas gyvulys.</p> <p>⁶ θύω – 1. vykdyti aukojimo apeigas, atnašauti auką; 2. aukoti, deginti aukure; 3. klausti ar melsti dievus; 4. švęsti, minėti aukomis; 5. skersti, pjauti; 6. plėšyti, draskyti.</p>
		<p>⁵ Tačiau kviečiamieji to <u>nepaisė</u> ir nuėjo kas sau: vienas lauko arti, kitas prekiauti,</p> <p>οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· – Jie gi ne_susidomėje⁷ nuėjo, tas į savąjį lauką, tas gi prie prekybos jo.</p>
		<p>⁷ ἀμελέω – I. 1. nesirūpinti, nesidomėti, palikti be dėmesio; niekinti. II. 1. nekreipti dėmesio; ne(pri)žiūrėti, apleisti; 2. laikyti niekais, menkai vertinti; nebranginti; neatsižvelgti, nepaisyti; 3. negerbti; 4. nepakankamai įvertinti, ignoruoti.</p>

	Išniekino ir nužudė tarnus	<p>⁶ o kiti tarnus nutvėrė išniekino ir užmušė.</p> <p>οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. – O likusieji pastvėrė vergus jo išniekino ir nužudė.</p>
	Karaliaus pyktis ir nevertų pakviestųjų išnaikinimas	<p>⁷ Tuomet karalius užsirūstino ir, nusiuntęs kariuomenę, sunaikino anuos žmogžudžius ir padegė jų miestą.</p> <p>ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. – O karalius supyko ir pasiuntęs kariuomenę jo pražudė žudikus tuos ir miestą jų sudegino.</p>

Karalius ir atsitiktiniai pakviestieji	II-a karaliaus iniciatyva		<p>⁸ Galop jis tarė tarnams: 'Vestuvės, tiesa, surengtos, bet pakviestieji nebuvo verti.</p> <p>τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. – Tada sako vergams jo: Iš tikrųjų vestuvės paruoštos yra, bet pakviestieji ne buvo verti.</p>
		Išsako pakviesti visus	<p>⁹ Todėl eikite į <u>kryžkeles</u> ir, ką tik rasite, kvieskite į vestuves.'</p> <p>πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἐὰν εὔρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. – Keliaukite taigi į <u>išėjimus</u>⁸ kelių ir ką rasite, pakvieskite į vestuves.</p> <p>Mt 22, 9 [A. Jurėnas]: Tad eikite į 'kelių išeiigas'^a ir, kiek tik rasite, pakvieskite į vestuves'.</p> <p>^a T.y. vietas, kur keliai išeina iš miesto.</p>
			<p>⁸ διεξοδος – (<i>kelių iš miesto</i>) išėjimas, išeiiga.</p>
		Išakymo įvykdymas	<p>¹⁰ Tie tarnai išėjo į kelius ir surinko visus, ką tik sutiko, blogus ir gerus. Vestuvių menė buvo pilna sėdinčių už stalo.</p> <p>καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας οὓς εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος^a ἀνακειμένων. – Ir išėję vergai tie į kelius surinko visus, kuriuos rado, blogus ir gerus. Ir prisipildė vestuvės gulinčių (prie stalo).</p> <p>^a 10 {B} ὁ γάμος B¹ D W Δ Θ 085 0233 <i>f</i>¹ <i>f</i>¹³ 28 33 157 180 205 565 579 597 700 1006 1071 1241 1243 1292 1342 1424 1505 Byz [E F G H Σ] Lect it^{a, aur, b, c, d, e, f, ff1, ff2, g1, h, l, q, r1} vg arm geo slav Irenaeus^{lat} Origen; Lucifer Chromatius Augustine // ὁ νυμφών κ B[*] L 0102 892 1010 (ὁ γάμος or ὁ νυμφών syr^{c, s, p, h, pal} eth) // ὁ ἄγαμος C</p>
	Palyginimas apie vestuvių drabužį	Situacija priėmimų salėje	<p>¹¹ Karalius atėjo pasižiūrėti svečių ir pamatė ten žmogų, neapsirengusį vestuvių drabužiu.</p> <p>εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἐνδυμα γάμου, – Įėjęs gi karalius pasižiūrėti gulinčių (prie stalo), pamatė ten žmogų ne apsilvilkusį drabužiu vestuvių.</p>

		<p>Karaliaus klausimas</p>	<p>¹² Jis tarė jam: 'Bičiuli, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvių drabužio?' Tasai tylėjo.</p> <p>καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφωμώθη. – Ir sako jam: Drauguži, kaip įėjai čia ne turėdamas drabužio vestuvių? Jis gi tylėjo.</p> <p>Mt 22, 12c [A. Jurėnas]: Tas neteko žado.</p>
		<p>Puotautojo nubaudimas</p>	<p>¹³ Tuomet karalius paliepė <u>tarnams</u>: 'Suriškite jam rankas ir kojas ir išmeskite jį laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas.'</p> <p>τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις, Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. – Tada karalius tarė <u>tarnams</u>⁹: Surišę jo kojas ir rankas išmeskite jį į <u>tamsybę tolimesnę</u>¹⁰. Ten bus verksmas ir griežimas dantų.</p> <p>⁹ διάκονος dkt. <i>diakonas</i>, – „tarnas“, graikų ir romėnų visuomenėje buvo įvardijami kaip namuose triūsę tarnai.</p> <p>¹⁰ ἐξώτερος – būdvardžio aukštesnysis laipsnis (<i>comparativus</i>), turintis pirminę formą ἔξω (<i>lauke, išorėje; laukan; toli; išskyrus</i>). τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον tai yra idiomą, pažodžiui būtų esantys už tamsos ribų. Tai vieta ar regionas, kuris kartu yra ir tamsus, ir nutolęs ar atsiskyręs ir tarnauja kaip blogio dvasių ar velnio buveinė. Jo reikšmės: „labiau išorinis, nutolęs, tolimas; kraštutinis, galas, kraštas“. Klasikinėje graikų kalboje ir NT <i>koine</i> dialekte būdvardis aukštesniajame laipsnyje (<i>comparativus</i>) ἐξώτερος dažnai yra verčiamas būdvardžio aukščiausiuoju laipsniu (<i>superlativus</i>): „toliausias, tolimiausias“.</p>

<p>Pabaiga</p>	<p>¹⁴ Mat daug pašauktų, bet maža išrinktų."</p> <p>πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. – Daugelis juk yra pašauktieji, neskaitlingi gi išrinktieji.</p>
----------------	---